

[Astrid Skjoldbo.]

at gøre forældrene interesseret i skolens liv. Alligevel mener jeg, at de danske lærere burde lære noget grønlandsk, før de begynder at undervise børnene.

Det næste spørgsmål er overgangen fra hjem til skole. Har børnehaveklasserne en mission i retning af at gøre børnene skolemodne hernede, så tror jeg ganske bestemt, at behovet deroppe er langt større. Jeg håber, vi i udvalget må finde frem til en formulering, der uden at gøre børnehaveklasserne obligatoriske på steder, hvor dette meget vanskeligt lader sig realisere, alligevel kan forstærke bestemmelsen om, at børnehaveklasser bør oprettes. Visse fag får måske ikke en så central placering, som jeg kunne ønske det. Jeg tænker her på de manuelle fag: sløjd, håndarbejde, husgerning, madlavning og formning. For alle børn gælder det, og for nogle børn gælder det i særlig grad, at man må gribe for at kunne begribe, som den tyske pædagog Kerschensteiner engang sagde det. Derfor har disse fag ikke alene en værdi i sig selv, de har også et videre sigte.

Det danske sprogs placering i undervisningen, på hvilket tidspunkt og i hvilket omfang børnene må lære det, er et andet problem. At de må lære det, synes jeg er helt nødvendigt, hvis der ikke skal opstå en social og kulturel underklasse i Grønland, og det ønsker vel ingen. Forsøgene med at sende de lidt større elever til et halvt eller helt års undervisning blandt jævnaldrende syddanske børn, synes jeg er en virkelig strålende idé.

Også centraliseringen af skoleundervisningen, skolegangen for de små udsteders børn, rummer problemer, det kan være ganske vanskeligt at løse, hvis man vil undgå at skabe menneskelige tragedier og alligevel skabe nogenlunde ensartede skolemuligheder for alle grønlandske børn.

Vi vil i vort parti meget gerne medvirke til, at dette lovforslag kan vedtages i indeværende folketingsår, men jeg vil håbe, at loven bliver så bevægelig, at den kan tilpasses de forskellige situationer og de forskellige forhold fra sted til sted. Med disse få ord kan jeg på mit partis vegne give lovforslaget min bedste anbefaling. Enkelt- hederne må vi se på i et udvalg.

Holger Hansen: Jeg er i den situation, at jeg nu for tredje gang ved en førstebehandling på mit partis vegne skal gøre nogle bemærkninger om forslag til skolelov for Grønland, og jeg vil i dag hovedsagelig henvisse til mine udtalelser de to gange, vi tidligere har haft sagen til behandling. Jeg føler alligevel, at jeg må nævne de 3 problemer, som jeg på nuværende tidspunkt finder er de vigtigste, og hvorom jeg tror diskussionerne og forhandlingerne i udvalget vil komme til at stå.

For det første naturligvis det, der hele tiden har været ligesom hjørnesteinen i forhandlingerne: det grønlandske sprogs placering i forhold til det danske sprogs placering i den grønlandske skole. Det er vor opfattelse i venstre, at vi må acceptere den nuværende tingenes tilstand, at vi i den grønlandske skole har for få lærere, der er dobbeltsprogede, eller som taler det grønlandske sprog. Det må nødvendigvis betyde, at vi må acceptere, at der på den ene eller den anden måde finder en indskrænkning sted af undervisningen i grønlandsk.

Vi må altså efter min opfattelse acceptere, at vi udskyder faget grønlandsk til det 3. skoleår, som det er foreslået i lovforslaget. Men jeg vil godt understrege, at vi, inden lovforslaget forlader tinget, må sikre os, at denne udskydelse bliver en undtagelse, en overgangsløsning. Vi må derfor ikke lade dette lovforslag forlade tinget, før det danske folketing helt klart har sagt, at dette er noget, vi gør af nød og betryk, og ikke er noget, der kan lægges noget som helst andet ind i.

Jeg vil altså være positiv på dette punkt, men vil i øvrigt mene, at vi må stramme lovtæksten, således at det bliver helt klart, hvad jeg her har givet udtryk for.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil trække frem, er det grønlandske sprogs placering i realskolen. Det mener jeg er et noget vanskeliggere punkt. Som forslaget er formuleret, ophører undervisningen i faget grønlandsk i 2. real. Jeg tror, vi under lovforslagets behandling skal tilstræbe at føre det grønlandske sprog op til realeksamen, altså op igennem de tre realklasser, således at grønlandsk her stilles lige med de øvrige fag.

Det tredje punkt, jeg vil nævne, er det samme, som fru Astrid Skjoldbo for et øje-